

دستوالعمل تکمیل فرم سرفصل برنامه درسی

ضروری است برنامه درسی در چهار فصل و مطابق دستورالعمل ارائه شده تنظیم گردد.

فصل اول: مشخصات کلی

تعریف رشته:

تعریف رشته، توصیفی از وظایف و انتظارات حرفه‌ای است. رشته را دقیقاً بطور جامع و مانع تعریف کنید. بعد از تعریف به تاریخچه و پیشرفت‌های جدید رشته نیز اشاره شود.

هدف رشته:

هدف نهایت انجام کار است. باید صریح و روشن باشد. در تعریف آن به چشم انداز رشته در پایان دوره توجه شود.

اهمیت و ضرورت رشته:

در این قسمت به ارزش‌ها و باورها و فلسفه وجودی برنامه و رسالت آن در تربیت نیروی انسانی اشاره شود.

نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان:

شایستگی به عنوان ترکیبی از مهارت‌ها، دانش و نگرش‌های مورد نیاز برای انجام نقش به گونه‌ای اثربخش تعریف می‌شود. بنابراین در این بخش توانمندی‌ها و مهارت‌های مهمی که دانش‌آموختگان رشته به دست خواهند آورد، ذکر شود.

طول دوره و شکل نظام:

شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و و به سه شیوه آموزشی-پژوهشی، پژوهشی و آموزشی ارائه می شود. در این نظام دروس طی یک نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحان پایانی ارائه می شوند.

*طول دوره کارشناسی حداکثر ۶ سال خواهد بود.

*طول دوره کارشناسی ارشد حداکثر ۳ سال می باشد.

*دوره دکتری بالاترین مقطع تحصیلی در آموزش عالی می باشد و طول دوره آن حداکثر ۵/۵ سال می باشد و به دو مرحله آموزشی و پژوهشی مستقل از هم تقسیم می شود و با دفاع از رساله پایان می پذیرد.

تعداد و نوع واحدهای درسی:

تعداد واحدهای دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۱۳۰ واحد، دوره کارشناسی ارشد برحسب رشته تحصیلی حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد خواهد بود. در این دوره حداکثر دروس جبرانی ۱۲ واحد می باشد که در ابتدای دوره قبل از دروس اصلی ارائه می شود. تعداد واحد پایان نامه در شیوه آموزشی- پژوهشی حداقل ۴ و حداکثر ۶ واحد درسی برای تمام رشته ها می باشد. در شیوه آموزشی که بدون پایان نامه است گذراندن حداقل ۲ و حداکثر ۴ واحد سمینار الزامی است. در شیوه پژوهشی نیز تعداد واحدها ۶ تا ۱۰ واحد خواهد بود. در دوره دکتری مجموع واحدها ۳۶ می باشد که در شیوه آموزشی- پژوهشی ۱۲ تا ۱۸ واحد آن واحدهای درسی و ۱۸ تا ۲۴ واحد آن رساله است و در شیوه پژوهشی نیز ۳ تا ۸ واحد آن واحدهای درسی مرتبط با موضوع رساله دانشجو و ۲۸ تا ۳۳ واحد آن رساله است. در دوره دکتری حداکثر ۶ واحد به عنوان جبرانی ارائه می گردد که نمره آن در میانگین کل محسوب نمی شود.

شرایط و ضوابط ورود به دوره:

برای دوره کارشناسی: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت و احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت. برای دوره کارشناسی ارشد علاوه بر دو مورد ذکر شده در دوره کارشناسی دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ضروری است. در دوره دکتری نیز علاوه بر دو مورد مذکور دوره کارشناسی، داشتن مدرک کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارت، داشتن توانایی در زبان خارجی نیز ضروری است.

فصل دوم: واحدهای درسی و جداول دروس

- ۱- فرمت جداول باید مطابق فرمت برنامه‌های درسی مدیریت برنامه ریزی و نظارت آموزشی (نمونه ذیل) تنظیم گردد و هر جدول تنها در یک صفحه قرار بگیرد. و ذکر جمع تمامی ستون‌ها الزامی است.
- ۲- جداول دوره کارشناسی شامل جدول دروس عمومی، دروس پایه، دروس اصلی، دروس اختیاری می‌باشد.
- ۳- جداول دوره کارشناسی ارشد شامل جدول دروس کمبود - دروس اصلی، دروس اختیاری می‌باشد.
- ۴- جداول دوره دکتری شامل جدول دروس کمبود ، دروس اصلی، دروس اختیاری می‌باشد.
- ۵- رساله، پایان نامه و پروژه در جداول عنوان نگردد. در فصل اول در قسمت تعداد واحدهای درسی ذکر شده است.
- ۶- در صورت وجود داشتن گرایش در رشته جداول دروس آنها هم باید مستقل از یکدیگر باشند.
- ۷- در ذیل جدول دروس اختیاری ذکر شود که دانشجو باید چند واحد را از میان دروس مطرح شده، انتخاب نماید.
- ۸- از ذکر کد درس خودداری گردد و شماره‌های ردیف هر جدول مستقل از یک شروع شود.
- ۹- منظور از نوع واحد، عملی یا نظری بودن یک واحد درسی می‌باشد.
- ۱۰- در پیشنهاد/همنیاز یک درس باید عنوان کامل درس پیشنهاد یا همنیاز قید شود.

جدول دروس عمومی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	فارسی عمومی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	زبان خارجی عمومی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	تربیت بدنی ۱	-	۱	۱	۳۲	۳۲	۳۲
۴	تربیت بدنی ۲	-	۱	۱	۳۲	۳۲	۳۲
۵	جمعیت و تنظیم خانواده	۱	-	۱	۱۶	-	۱۶
۶	*دروس عمومی معارف اسلامی	۱۲	-	۱۲	۱۹۲	-	۱۹۲
	جمع کل	۱۹	۲	۲۱	۳۶۸	۶۴	۳۰۴

دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول پیوست ذیل

عناوین دروس عمومی معارف اسلامی

ردیف	گروه	عنوان درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات		
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	میانی نظری اسلام ۴ واحد	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳		انسان در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	اخلاق اسلامی ۴ واحد	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶		اخلاق اسلامی (میانی و مفهومی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸		عرفان عملی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	انقلاب اسلامی ۳ واحد	انقلاب اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۳		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۴		تاریخ امامت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۵	آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد	تفسیر موضوعی قرآن	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۶		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲

- ۱- دروس الزامی برای مقطع کارشناسی در مجموع گرایش های پنج گانه ۱۲ واحد از ۳۲ واحد پیشنهادی است.
- ۲- دانشجویان از ۸ واحد پیشنهادی در گرایش میانی نظری اسلام ۴ واحد، از ۸ واحد در گرایش اخلاق اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش انقلاب اسلامی ۳ واحد، از ۶ واحد در گرایش تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد و از ۴ واحد در گرایش آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد را برمیگزینند.

• این جدول فقط به مقطع کارشناسی اختصاص دارد.

فصل سوم: ویژگی های درس

عنوان (فارسی): عنوان کامل درس به فارسی نوشته شود.

عنوان (انگلیسی): عنوان کامل درس به انگلیسی نوشته شود.

نوع درس: مشخص شود درس جز دوس اصلی، پایه، اختیاری یا ... است.

پیشنیاز: اگر درس مورد نظر دارای پیش نیاز باشد لازم است بطور کامل عنوان درس پیشنیاز نوشته شود.

تعداد واحد: درس مذکور بطور کلی چند واحد است.

نوع واحد: مشخص شود این درس دارای چند واحد نظری و چند واحد عملی است .

تعداد ساعت: تعداد کل ساعات مورد نیاز جهت ارائه این درس مشخص شود. ساعت آموزشی برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت، کارآموزی ۶۴ ساعت است.

اهداف کلی: هدف کلی از ارائه این واحد درسی مشخص شود. هدف باید مرتبط با سرفصل و عنوان درس باشد.

اهداف ویژه: اهداف یادگیری و خاص درس در این بخش مشخص گردد. اهداف ویژه مرتبط با هر یک از سرفصل ها به طور دقیق همراه با فعل کنشی مناسب آن تعیین شود.

سرفصل: در دو قالب نظری و عملی می تواند تعیین شود. سرفصل مطابق با دانش روز و در راستای تحقق اهداف تعیین شده باشد.

توانایی و شایستگی هایی که درس پرورش می دهد: مشخص شود فراگیران بعد از گذراندن این درس چه مهارت و توانایی خواهند یافت.

روش ارزیابی: مشخص شود برای هر مورد ذکر شده چند درصد نمره تخصیص داده شده است.

روش یاددهی - یادگیری: مشخص شود طی فرایند یاددهی- یادگیری از چه روش تدریسی استفاده می‌شود. اگر هریک از سرفصل‌های درس اقتضا می‌کند، روش تدریس متفاوت عرضه شود در این بخش مشخص گردد.

تجهیزات و امکانات مورد نیاز: هرگونه امکانات از قبیل تجهیزات آزمایشگاهی، رایانه، وسایل سمعی_بصری و... که جهت ارائه درس مورد نیاز است، ذکر شود.

منابع: منابع اصلی و فرعی به زبان فارسی و انگلیسی، عربی به شیوه APA معرفی شود. در مقطع کارشناسی حداقل ۲ کارشناسی ارشد حداقل ۴ و دکتری حداقل ۶ منبع عنوان منبع اصلی ذکر گردد. ضروری است حداقل ۲ مورد از منابعی که معرفی می‌شوند، بیش از ۵ سال از تاریخ انتشارشان نگذشته باشد. جزوه استاد، آدرس سایت اینترنتی نمیتواند جزء منبع درسی باشد.

منابع مطالعاتی: در این بخش وبگاه مجلات داخلی ISC و مجلات خارجی ISI همچنین پایگاه‌های اینترنتی داخلی و خارجی مرتبط با موضوع معرفی شود.

فصل چهارم جدول ترم بندی دورس

ترم : سوم

پیشنیاز / همنیاز	تعداد واحد			نوع درس	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
ریاضیات ۲	۲	-	۲	پایه	آمار در شهرسازی	۱
کاربرد رایانه در شهرسازی	۳	۱	۲	پایه	گرافیک رایانه در شهرسازی	۲
	۴	۲	۲	پایه	شناخت فضای شهری	۳
	۲	-	۲	عمومی	اندیشه اسلامی (۱)	۴
	۲	-	۲	تخصصی	برنامه ریزی حمل و نقل شهری	۵
						۶
	۱۳	۳	۱۰		جمع کل	